

**STRATEGIA WYDZIAŁU EDUKACJI MUZYCZNEJ
UNIwersytetu KAZIMIERZA WIELKIEGO W
BYDGOSZCZY
NA LATA 2021-2024**

**Dokument został zatwierdzony
przez Radę Naukową Wydziału Edukacji Muzycznej
UKW w Bydgoszczy
w dniu 22 grudnia 2020 r.**

Misja i wizja Wydziału Edukacji Muzycznej UKW w Bydgoszczy

W zmieniającej się rzeczywistości, dotyczącej miejsca i misji uniwersytetów – jako uczelni szerokokoprolowych, w Unii Europejskiej zaobserwować można istotny rozwój poglądów na ten temat. Na zmiany organizacyjne i proceduralne koncepcji działania uniwersytetów niewątpliwie duży wpływ ma intensywność oraz kierunek rozwoju gospodarczego Unii Europejskiej. Podniesienie jakości i stylu życia, dążenie do rozwoju i wykorzystania najnowszych technologii przewartościowuje misję funkcjonowania ww. uczelni i wymaga określenia nowych celów i zadań.

Funkcjonowanie kierunków artystycznych w obecnych czasach nie jest jednak zadaniem łatwym do realizacji. Maleje zainteresowanie sztuką, kandydaci na studia szukają takich kierunków, które zapewnią im wyłącznie przygotowanie do zawodu i dostarczą jedynie wiedzy i umiejętności dających się w bezpośredni sposób spożytkować. Ten ostatni przejaw znajduje poparcie u osób odpowiedzialnych za organizację szkolnictwa wyższego: promuje się kierunki ścisłe. Skutkiem tego jest traktowanie studiów humanistycznych, a także artystycznych jako mniej wartościowych. Uczelnie zaczynają być szkołami zawodowymi, a nie instytucjami szerzącymi wiedzę akademicką.¹

Misja Wydziału Edukacji Muzycznej jest powiązana z misją Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Oparta została na podstawowej akademickiej zasadzie jedności edukacji, nauki i sztuki. Misją Wydziału jest zatem prowadzenie działalności dydaktycznej, artystycznej, naukowo-badawczej oraz prac innowacyjno-rozwojowych, w poszanowaniu zasad wolności nauczania, wolności twórczości artystycznej i badań naukowych oraz świadczenie działań i projektów artystycznych służących podnoszeniu jakości życia jednostek i społeczeństwa w regionie kujawsko-pomorskim i kraju. Zadaniem Jednostki jest dbałość o wszechstronny rozwój nauczycieli akademickich, studentów, doktorantów, uczestników innych form kształcenia poprzez kształtowanie twórczych i tolerancyjnych kreatorów sztuki muzycznej, a także określanie kierunków rozwoju dziedziny sztuki dyscypliny sztuki muzyczne, edukacji artystycznej i animacji kultury muzycznej. Wydział Edukacji Muzycznej

¹ Laskowska E., *List w ramach dyskusji panelowej pt.: Po co potrzebni są humaniści*, UKW, 2014.

Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego spełnia swoją misję jako wspólnota naukowców-artystów, pracowników administracyjnych, studentów, doktorantów i absolwentów, realizując cele i zadania w oparciu o zasady akademickiej demokracji i humanizmu, w duchu badań naukowych, swobód dyskusji uniwersyteckiej z poszanowaniem godności ludzkiej i etyki zawodowej nauczycieli akademickich. Misja Wydziału spełnia się we współpracy z innymi jednostkami Uniwersytetu oraz instytucjami krajowymi i zagranicznymi.

Wspólnota akademicka Wydziału Edukacji Muzycznej UKW w Bydgoszczy, spełniając powierzone jej zadania, dba o swój rozwój własny, uwzględniając Wizję Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, jednostki o określonym prestiżu społecznym w mieście, regionie i kraju. Zapewnienie wysokiego poziomu prowadzonych badań naukowych, w powiązaniu z bogatą działalnością artystyczną i jakością kształcenia studentów stanowi podstawowe zadanie podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni posiadającej w swej strukturze wydział artystyczny.

Osiągnięcie zamierzonych celów wymaga kadry badawczej, badawczo-dydaktycznej i dydaktycznej o niepodważalnych kompetencjach, potrafiącej doskonale prowadzić zarówno bogatą działalność artystyczną, jak i dydaktyczną czy organizacyjną.

Działalność ta powinna być realizowana w oparciu w współpracę z krajowymi i zagranicznymi uczelniami wyższymi oraz z instytucjami upowszechniającymi kulturę muzyczną.

Nie bez znaczenia pozostaje również wzorowa organizacja tej działalności w oparciu o sprawdzone i nowoczesne standardy.

Wyłaniają się zatem obszary, w oparciu o które skonstruować można podstawowe cele strategiczne. Do obszarów tych zaliczyć można następujące czynniki:

- zapewnienie najwyższej jakości kształcenia,
- osiągnięcie wysokiego poziomu prowadzonej działalności artystycznej oraz badań naukowych,
- otwartość na współpracę krajową i zagraniczną,
- skuteczne zarządzanie jednostką.

Strategia Wydziału – cele strategiczne i operacyjne

W oparciu o przeprowadzoną analizę SWOT oraz przedstawione powyżej obszary, zaproponowano następującą matrycę celów strategicznych:

Dla obszaru zapewnienia najwyższej jakości kształcenia najważniejsze cele strategiczne to:

1.1.Wzbogacenie oferty kształcenia,

1.2.Wykorzystanie nowoczesnych metod i technologii w dydaktyce,

1.3.Podnoszenie jakości kształcenia,

1.4.Wszechstronny rozwój studentów, doktorantów i absolwentów.

W przedstawionej matrycy celów strategicznych tego obszaru zauważono, analizując badania SWOT, iż mocną stroną jednostki, jaką jest zmieniająca się oferta kształcenia, wymaga ciągłego monitorowania i uruchomienia nowych modułów na prowadzonym kierunku studiów. Stworzenie nowego, atrakcyjnego dla studentów kierunku studiów, uwzględniającego wykorzystanie nowoczesnych metod i technik realizacji nagrań oraz technik realizacji dźwięku z wykorzystaniem wybranych i dostępnych technologii, może stanowić kolejny element pozyskania kandydatów na studia. Ich szczególny charakter powinien uwzględniać zauważany brak naboru studentów na studia niestacjonarne oraz panujący wśród kandydatów na studia niż demograficzny. Koniecznym jest systematyczne monitorowanie rynku kształcenia kadr artystycznych oraz stworzenie takiej oferty studiów podyplomowych, która wyróżniałaby się na konkurencyjnym, lokalnym rynku muzycznym. Wypracowywanie specjalnej oferty edukacyjnej dla wybranych osób niepełnosprawnych, starszych, uczniów szczególnie uzdolnionych artystycznie. Przedstawiona w słabych stronach jednostki (Analiza SWOT) niewystarczająca infrastruktura dydaktyczna i badawcza wymaga poprawy wyposażenia pracowni muzycznych i sali koncertowej w specjalistyczny sprzęt muzyczny i multimedialny. Na dobrą jakość kształcenia niewątpliwym wpływ mają działania związane z oceną jakości prowadzonych zajęć w okresowej ocenie pracownika, doskonalenie metod ewaluacji pracy dydaktycznej oraz doskonalenie systemu motywowania za pracę dydaktyczną.

Wszechstronny rozwój studentów i absolwentów ww. kierunku wymaga nasilenia działań dyrekcji i kadry badawczo-dydaktycznej Wydziału skierowanych na społeczne kompetencje studentów. Nie bez znaczenia pozostają prawidłowe upowszechnianie zasad etyki akademickiej oraz doskonalenie systemu promocji wybitnych absolwentów Wydziału, a także

opracowanie systemu monitorowania ich losów. W dokonanej analizie SWOT nie zaobserwowano wprawdzie negatywnych elementów, dotyczących współpracy pomiędzy pracownikami jednostki a studentami, jednak w trosce o zauważony w ww. dokumencie w ramach szans Wydziału element: *Podkreślenie rangi Wydziału jako ośrodka kulturotwórczego w mieście i regionie* planuje się wzmocnienie aktywności samorządowych struktur studenckich wraz z rozwijaniem odpowiedzialności za uczestniczenie w życiu Wydziału. Moim zdaniem, wspierać należy działania studentów w ramach wolontariatu, kół naukowych i zespołów artystycznych. Nie bez znaczenia pozostaje aktywne rozwijanie poradnictwa zawodowego dla studentów i absolwentów oraz wspieranie studenckiej działalności artystycznej.

W obszarze związanym z osiągnięciem wysokiego poziomu prowadzonej działalności artystycznej oraz badań naukowych sformułowano następujące cele strategiczne:

- 2.1. Osiągnięcie przez Wydział wysokiej kategorii naukowej,**
- 2.2. Uzyskiwanie pełnych uprawnień akademickich,**
- 2.3. Rozwijanie badań naukowych i działalności artystycznej,**
- 2.4. Osiągnięcie wyższej efektywności prowadzonej działalności artystycznej oraz badań naukowych.**

Określona w analizie SWOT wysoka kategoryzacja jednostki naukowej to niepodważalnie jedna z mocnych stron działalności Wydziału Edukacji Muzycznej. Utrzymanie tej oceny wymaga ciągłego doskonalenie wewnętrznego systemu ocen i ewaluacji działalności naukowej, a także wspieranie kadry artystycznej oraz naukowo-dydaktycznej w zakresie pozyskiwania środków finansowych na badania.

Doskonalenie systemu motywującego do prowadzenia ożywionej działalności artystycznej, a także publikowania monografii i artykułów jest warunkiem zniwelowania, będącego po słabej stronie działalności Wydziału czynnika, związanego z brakiem identyfikacji określonej kadry naukowej z Wydziałem. Z tym związana jest również posiadanie drugiego miejsca pracy nauczycieli akademickich zatrudnionych w omawianej jednostce podstawowej.

Wydział Edukacji Muzycznej posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora w dziedzinie sztuki dyscyplinie artystycznej dyrygentura (analiza SWOT). Takie uprawnienia posiadają tylko trzy jednostki na uniwersytetach w Polsce, prowadzące kierunek *Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej*. Bardzo ważnym zatem jest wspieranie działań na rzecz pozyskiwania kadry naukowej i artystycznej, niezbędnej do dalszego rozwoju Wydziału. Nie bez znaczenia jest wspieranie dynamiki uzyskiwania stopni i tytułów w dziedzinie sztuki przez własną kadrę akademicką.

Ważnym aspektem stanowiącym o potencjale jednostki jest dobra jakość prowadzonych badań naukowych i działalności artystycznej. Dobra opinia krajowych instytucji muzycznych o działalności jednostki, wskazana w mocnych stronach wydziału (analiza SWOT) zachęcać może do dalszego rozwijania współpracy pomiędzy jednostkami Wydziału w celu rozszerzenia zakresu prowadzonej działalności artystycznej i badań naukowych. Nieodzownym jest zwiększanie liczby organizowanych konferencji o charakterze interdyscyplinarnym oraz inicjowanie i realizowanie interdyscyplinarnych projektów artystycznych badawczych (krajowych i zagranicznych).

Do osiągnięcia nowych źródeł finansowania pozabudżetowego, określonego po stronie szans Wydziału w przeprowadzonej analizie SWOT niezbędne jest systematyczne powiększanie oferty wydawniczej jednostki o wydawnictwa muzyczne, multimedia i publikacje z zakresu problematyki badawczej realizowanej przez pracowników Wydziału oraz usprawnienie dostępu do baz danych. Zwiększenie mobilności kadry naukowej Wydziału np. w ramach programu MOST, stanowić może dodatkowe źródło tych funduszy, tutaj w wymiarze indywidualnym. Funkcję tę spełnić również może poszerzanie międzynarodowej współpracy artystycznej realizowanej w ramach umów (zwiększenie liczby podpisanych umów międzynarodowych).

O marce i rozpoznawalności Wydziału na rynku usług edukacyjnych, w aspekcie sztuki muzycznej, świadczyć może obszar dotyczący otwartości na współpracę krajową i zagraniczną. Gotowość do współpracy z różnymi partnerami Wydziału wymaga uwzględnienia w Strategii następujących celów strategicznych:

- 3.1. Zwiększanie aktywności studentów i absolwentów Wydziału,**
- 3.2. Poszerzanie współpracy z instytucjami artystycznymi oraz ośrodkami naukowo-dydaktycznymi w regionie, kraju i za granicą,**
- 3.3. Rozwijanie współpracy Wydziału z profesjonalnymi instytucjami upowszechniania kultury muzycznej w kraju i za granicą.**

Efektywna współpraca międzynarodowa, określona w mocnych stronach przeprowadzonej analizy SWOT, a także podkreślanie rangi Wydziału jako ośrodka kulturotwórczego w mieście i regionie (Analiza SWOT – szanse Wydziału) zachęca do rozszerzania form współpracy kadry akademickiej Wydziału ze studentami i absolwentami w formie koncertów, festiwali, konkursów muzycznych, warsztatów, kursów oraz konferencji. Zwiększanie mobilności w ramach programów wymiany studentów to także ważny element poszerzania tej działalności. Priorytetem tego rodzaju działalności jest współdziałanie w organizacji Festiwalu Nauki oraz organizacja Ogólnopolskiego Festiwalu Chórów

Akademickich „Akademickie kolędowanie”. W celu poszerzania współpracy z instytucjami artystycznymi oraz ośrodkami naukowo-dydaktycznymi w regionie, kraju i za granicą koniecznym wydaje się nawiązywanie współpracy z kolejnymi ośrodkami akademickimi w celu podejmowania wspólnych projektów artystycznych, pozyskiwania grantów i udziału w projektach międzynarodowych. Do najważniejszych form działalności jednostki należeć powinno rozwijanie współpracy z profesjonalnymi instytucjami upowszechniania kultury muzycznej w kraju i za granicą. Dbać należy o podejmowanie projektów artystycznych realizowanych na potrzeby miasta, regionu i kraju. Nastąpić powinno wzmocnienie działalności kulturalnej i popularnonaukowej skierowanej do mieszkańców miasta i regionu oraz poszerzanie współpracy ze szkołami ogólnokształcącymi w regionie. Bardzo ważną rolę odegrać powinna współpraca z instytucjami upowszechniania kultury muzycznej w celu dostosowania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, a także organizacja wydarzeń artystycznych popularyzujących osiągnięcia pracowników i studentów Wydziału.

O wysokim potencjale artystycznym, naukowym i dydaktycznym Wydziału w dużym stopniu decyduje infrastruktura materialna jednostki, stopień sprawności organizacyjnej i optymalne zarządzanie zasobami jednostki. W związku z tym, tworząc strategiczne kierunki rozwojowe Wydziału przyjęto następujące cele strategiczne:

- 4.1. Utrzymanie optymalnej infrastruktury oraz zwiększenie przychodów WEM,**
- 4.2. Usprawnianie procesów zarządzania Wydziałem,**
- 4.3. Wzmacnianie prestiżu jednostki.**

Na podstawie przeprowadzonej analizy SWOT zaobserwowano pewne słabe strony oraz zagrożenia działalności Wydziału Edukacji Muzycznej, które wymagają zdecydowanych działań naprawczych i organizacyjnych. Niepokojąca jest szczególnie wysoka kosztochłonność działalności jednostki oraz stosunkowo niski poziom pozyskiwania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych (słabe strony – analiza SWOT). Pomysł wdrożenia samofinansowania poszczególnych wydziałów uniwersytetu, bez uwzględnienia specyfiki WEM oraz brak zewnętrznego źródła finansowania na jego funkcjonowanie (zagrożenia – analiza SWOT) stanowić może przeszkodę w rozwoju ww. jednostki.

Celowym wydaje się zatem inicjowanie projektów artystycznych finansowanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz zwiększenie liczby partnerów w obszarze gospodarki, edukacji, kultury i nauki. Dokonanie opracowania planu przedsięwzięć remontowych mających na celu poprawę infrastruktury Wydziału oraz pozyskiwanie środków finansowych do modernizacji istniejącej infrastruktury Wydziału – to zadania na najbliższe lata funkcjonowania Wydziału.

Umiejętne zarządzanie Wydziałem oraz zmniejszanie wysokiej kosztowności jego działalności (analiza SWOT – słabe strony jednostki) to najważniejsze zadania stojące przed dyrekcją i pracownikami jednostki. Do podstawowych działań naprawczych zaliczyć można dostosowywanie struktur organizacyjnych Wydziału do bieżących potrzeb i skutecznej realizacji strategii. Myślę, iż zdefiniowanie procesów decyzyjnych i informacyjnych na Wydziale, optymalizacja zarządzania, powoływanie Komisji, Zespołów, Pełnomocników Dziekana – to jedne z najważniejszych działań stojących przed zarządzającymi w jednostce. Dużą rolę odegrać powinno zwiększenie efektywności zarządzania finansami będącymi w dyspozycji jednostki oraz intensyfikacja pozyskiwania środków z funduszy zewnętrznych.

Lokalna konkurencja na rynku edukacji muzycznej (zagrożenia dla jednostki – analiza SWOT) wymaga wzmoczonych działań promocyjnych i popularyzatorskich. Należy wzmóc doskonalenie działań w zakresie promocji i reklamy marki oraz wizerunku Wydziału. Powinna nastąpić popularyzacja imprez i wydarzeń artystycznych oraz promocja wybitnych osobowości świata artystycznego, również tych, którzy są związani w swoich działaniach artystycznych z Wydziałem.

OPRACOWAŁ:

prof. dr hab. Bernard Mendlik
Dziekan Wydziału Edukacji Muzycznej
UKW w Bydgoszczy